

ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร (Big Data)

ส้มโอ

๑. ข้อมูลส้มโอจังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม ถือเป็นแหล่งปลูกส้มโอที่ให้คุณภาพดีและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เกษตรกรในพื้นที่เริ่มปลูกมาตั้งแต่ ปี ๒๔๗๕ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มีพื้นที่มากถึง ๑๒,๑๕๒ ไร่ มีเกษตรกรผู้ปลูก ส้มโอจำนวน ๓,๒๑๙ ราย ซึ่งส้มโอที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม จะมีรสชาติอร่อยกว่าที่อื่นและมีความ เป็นอัตลักษณ์ เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัดสมุทรสงครามเป็นดินดอนปากแม่น้ำ ซึ่งแร่ธาตุต่างๆ มาตกตะกอนทับ ถมกัน ประกอบกับมีดินในลักษณะค่อนข้างเหนียว หน้าดินลึก อุดมสมบูรณ์ด้วยอินทรีย์วัตถุ และมีลักษณะ พื้นที่สามน้ำ คือ ได้รับอิทธิพลน้ำเค็ม น้ำกร่อย และน้ำจืด นอกจากนี้คุณสมบัติของดินในพื้นที่จังหวัด สมุทรสงคราม คือ ชุดดินสมุทรสงคราม จะมีธาตุอาหารโพแทสเซียม (K) สูง ทำให้ส้มโอมีรสหวานตาม ธรรมชาติ ความหวานไม่ต่ำกว่า ๙ องศาบริกซ์ ปัจจุบันดังกล่าว จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยเฉพาะที่มีอยู่ในเขตทั้ง ๓ อำเภอของจังหวัดสมุทรสงครามเท่านั้น ทำให้ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงครามแตกต่างจากพื้นที่อื่น และสร้าง ชื่อเสียงให้กับจังหวัดมากกว่า ๓๐ ปี ซึ่งปัจจุบันมีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์ GI ทั้งสิ้นจำนวน ๙๐ ราย

๒. จุดเด่นของส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

“ส้มโอขาวใหญ่” มีรสชาติหวาน อร่อย ผลใหญ่ ค่อนข้างแป้น มีเอกลักษณ์ตรงที่ไม่มีเมล็ด กลีบ หรือกึ่งของเนื้อส้มโอเป็นสีน้ำผึ้ง และเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม ยังให้ความสำคัญกับส้มโอที่มีคุณภาพและ ปลอดภัย ทำให้เป็นที่ชื่นชอบและนิยมของผู้บริโภค จุดเด่นของส้มโอขาวใหญ่ ระยะเวลาดอกบานถึงผลแก่ ประมาณ ๘ เดือน เริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ ๔ ปี ต้นส้มอายุ ๘ ปี จะให้ผลผลิตประมาณ ๘๐-๑๐๐ ผล/ต้น/ปี และ ให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า ๑๕ - ๒๐ ปี ช่วงที่ให้ผลผลิตมากอยู่ระหว่างเดือนสิงหาคม-ตุลาคม

๓. พื้นที่ปลูก

จังหวัดสมุทรสงคราม มีพื้นที่ปลูกส้มโอประมาณ ๑๒,๑๕๒ ไร่ ปลูกในเขตอำเภออัมพวา ๖,๐๔๐ ไร่ อำเภอบางคนที ๕,๙๑๐ ไร่ อำเภอเมือง ๒๐๒ ไร่ ควรปลูกในพื้นที่ดินโปร่ง ร่วนซุยมีอินทรีย์วัตถุอยู่ มากระบายน้ำได้ดี ถ้าเป็นดินเหนียวต้องยกทรงเพื่อให้มีการระบายน้ำได้ดี ควรมีระดับน้ำใต้ดินไม่น้อยกว่า ๔ ฟุต น้ำไม่ขังแฉะ ส้มโอตอบสนองต่อดิน น้ำ แสงแดด และปุ๋ยค่อนข้างเร็ว ฉะนั้น ดินควรสมบูรณ์ด้วย อินทรีย์วัตถุ ความเป็นกรดเป็นด่าง ๕.๕ - ๖.๕ ส้มโอต้องได้รับแสง น้ำ ปุ๋ย อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ส้มโอ ขาวใหญ่มีผลผลิตดีและต่อเนื่อง

๔. สภาพภูมิอากาศ

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร และอุณหภูมิ ที่เหมาะสมเฉลี่ยประมาณ ๒๕ - ๓๐ องศาเซลเซียส

๕. ภัยธรรมชาติ

สำหรับการปลูกส้มโอในจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่มีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายกับ การปลูกส้มโอในจังหวัด

๖. ปฏิทินการปลูกส้มโอ

กิจกรรมดำเนินการ	ระยะเวลาทำกิจกรรม												หมายเหตุ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๑. ใส่ปุ๋ย รดน้ำ ลอกเลน													
๒. ดูแล รดน้ำ สังเกตการเข้าทำลายของแมลง													
๓. ตัดแต่งกิ่ง													
๔. ออกดอกถึงดอกโรย ป้องกันแมลงทำลายดอก													
๕. ป้องกันและกำจัดแมลง ทำลายผล													
๖. เก็บผลผลิต													

หมายเหตุ : ปฏิทินนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการเก็บผลผลิตของผู้ผลิต

๗. ปริมาณการผลิตส้มโอ

ส้มโอเป็นพืชที่ให้ผลผลิตตลอดปี แต่จะออกผลผลิตมากในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงสิงหาคมของทุกปี เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกผลผลิต

ข้อมูลการผลิตส้มโอชาวใหญ่สมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๔

เดือน	ปริมาณผลผลิต (กก.)	ปริมาณ ผลผลิต (ตัน)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าจำหน่าย (ล้านบาท)	การกระจายผลผลิต	
					ในจังหวัด (๓๐%)	นอกจังหวัด (๗๐%)
ม.ค.	๑,๘๖๒,๓๔๐	๑,๘๖๒.๓๔	๒๕.๒	๔๖.๙๓	๕๕๘.๗๐	๑,๓๐๓.๖๔
ก.พ.	๒,๐๗๐,๕๗๑	๒,๐๗๐.๕๗	๓๗.๖๙	๗๘.๐๔	๖๒๑.๑๗	๑,๔๔๙.๔๐
มี.ค.	๒,๐๗๓,๕๓๑	๒,๐๗๓.๕๓	๓๙.๙๔	๘๒.๘๒	๖๒๒.๐๖	๑,๔๕๑.๔๗
เม.ย.	๒,๒๗๗,๙๙๑	๒,๒๗๗.๙๙	๔๒.๑๘	๙๖.๐๙	๖๘๓.๔๐	๑,๕๙๔.๕๙
พ.ค.	๑,๖๔๙,๐๓๔	๑,๖๔๙.๐๓	๓๗.๓๕	๖๑.๕๙	๔๙๔.๗๑	๑,๑๕๔.๓๒
มิ.ย.	๑,๒๕๓,๖๗๗	๑,๒๕๓.๖๘	๔๑.๙๓	๕๒.๕๗	๓๗๖.๑๐	๘๗๗.๕๗
ก.ค.	๒,๐๗๐,๖๐๑	๒,๐๗๐.๖๐	๓๒.๗๖	๖๗.๘๓	๖๒๑.๑๘	๑,๔๕๙.๔๒
ส.ค.	๒,๒๗๘,๗๗๙	๒,๒๗๘.๗๘	๓๗.๗๖	๘๖.๐๕	๖๘๓.๖๓	๑,๕๙๕.๑๕
ก.ย.	๑,๒๔๓,๔๓๓	๑,๒๔๓.๔๓	๓๗.๗๖	๔๖.๙๕	๓๗๓.๐๓	๘๗๐.๔๐
ต.ค.	๑,๒๔๓,๔๒๘	๑,๒๔๓.๔๓	๓๕.๐๘	๔๓.๖๒	๓๗๓.๐๓	๘๗๐.๔๐
พ.ย.	๘๒๗,๐๗๙	๘๒๗.๐๘	๓๕.๐๘	๒๙.๐๑	๒๔๘.๑๒	๕๗๘.๙๖
ธ.ค.	๑,๐๒๕,๓๔๑	๑,๐๒๕.๓๔	๓๘.๙๙	๓๙.๙๘	๓๐๗.๖๐	๗๑๗.๗๔
รวม	๑๙,๘๗๕,๘๐๕	๑๙,๘๗๕.๘๑		๗๓๑.๔๗	๕,๙๖๒.๗๔	๑๓,๙๑๓.๐๖

สถิติข้อมูลการผลิตส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ปี พ.ศ.	จำนวน ครัว เรือน เกษตร กร	เนื้อที่ยืนต้นทั้งหมด (ไร่)			เนื้อ ที่ เสีย หาย (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่		ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
		ให้ผลผลิต	ยังไม่ ให้ผล	รวม (ไร่)				เนื้อที่ ให้ผลผลิต (กิโลกรัม/ ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม/ ไร่)	
๒๕๖๒	๓,๐๒๔	๑๑,๘๔๑	๑,๕๕๔	๑๓,๓๙๕	๐	๑๑,๘๔๑	๑๕,๒๒๕.๘๕	๑,๒๘๕.๘๖	๑,๒๘๕.๘๖	๔๓.๖๕
๒๕๖๓	๓,๑๕๙	๑๑,๘๓๑	๕๔๔	๑๒,๓๗๕	๐	๑๑,๘๓๑	๑๖,๙๕๙.๙๓	๑,๔๓๓.๕๒	๑,๔๓๓.๕๒	๔๓.๔๖
๒๕๖๔	๓,๒๑๙	๑๑,๘๓๐	๓๒๒	๑๒,๑๕๒	๐	๑๑,๘๓๐	๑๙,๘๗๕.๘๒	๑,๖๘๐.๑๒	๑,๖๘๐.๑๓	๓๖.๘๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

๘. การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agriculture Practices: GAP)

สำหรับจังหวัดสมุทรสงคราม เกษตรกรได้รับ GAP ชนิดพืชส้มโอ จำนวน ๒๙๑ ราย จำนวนพื้นที่ ๙๗๐.๒๐ ไร่ ดังตาราง

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน/แปลง/ราย	พื้นที่/ไร่	พื้นที่ทั้งหมด/ไร่	เหลือพื้นที่/ไร่
๑	เมือง	๑๓	๓๓.๗๕	๒๐๔	๑๗๐.๒๕
๒	อัมพวา	๑๘๗	๖๐๓.๑๐	๖,๐๓๘	๕,๔๓๔.๙๐
๓	บางคนที	๙๑	๓๓๓.๓๕	๕,๙๑๐	๕,๕๗๖.๖๕
	รวม	๒๙๑	๙๗๐.๒๐	๑๒,๑๕๒	๑๑,๑๘๑.๘๐

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๔

๙. การรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

กรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ ได้อนุมัติให้ตราสัญลักษณ์ GI เพื่อรับรองแหล่งผลิตที่มีคุณภาพและมีเอกลักษณ์ของส้มโอขาวใหญ่ ในปี ๒๕๖๔ มีเกษตรกรผ่านการประเมิน จำนวน ๙๐ ราย

ชนิดสินค้า	ทะเบียนเลขที่/วันที่ขึ้นทะเบียน	เกษตรกรที่ขอใช้ตราสัญลักษณ์	
		หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ส้มโอขาวใหญ่	ทะเบียนเลขที่ สข ๕๕๑๐๐๐๔๓	๙๐ แปลง	๑๑๔ ไร่* ๑,๗๕๕ กก./ไร่ = ๒๐๐,๐๗๐ กิโลกรัม

๑๐. ช่องทางการตลาด

มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อและนำไปส่งตลาดภายนอกและบางรายก็นำไปเองและบางครั้งก็มีงานกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัดกลุ่มเกษตรกรก็นำไปจำหน่าย และมีพ่อค้าคนกลางส่งจำหน่ายไปทั่วประเทศ ต่างประเทศก็มีสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย จีน ฮองกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ราคาในท้องตลาดแม่กลองกิโลกรัมละ ๔๐-๕๐ บาท ส่วนในต่างจังหวัดและต่างประเทศแพงขึ้นไปกว่านี้ และอีกช่องทางหนึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับทางจังหวัดสมุทรสงคราม จัดงานเทศกาลส้มโอขาวใหญ่ และของดีสมุทรสงคราม ประจำปี ๒๕๖๕ ดังนี้

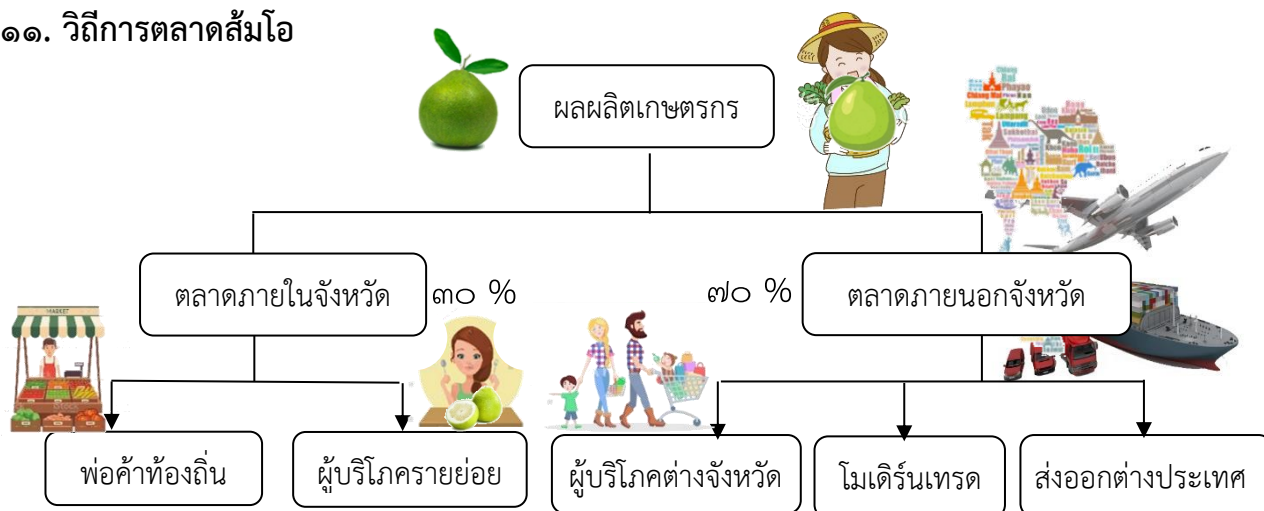
ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๕ ณ บริเวณวัดปากน้ำ ต.แควอ้อม อ.อัมพวา

ช่องทางออนไลน์

๑. เว็บไซต์ ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com (www.ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com) จัดทำขึ้นโดย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำสินค้าเกษตรคุณภาพดี ผลงานเกษตรกรตัวจริงจากทั่วประเทศ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกร Smart Farmer (SF) Young Smart Farmer (YSF) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกรอื่น ๆ จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ ให้ถึงมือผู้บริโภค ในรูปแบบเว็บไซต์ ภายใต้สโลแกน “เกษตรกรจริงจริง ทุกสิ่งปลอดภัย เพียงคุณสั่ง เราพร้อมส่ง”

๒. เว็บไซต์ ดีจีทีฟาร์มดอทคอม (www.dgtfarm.com) จัดทำขึ้นโดย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและขยายทางเลือกในการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยของเกษตรกร และให้ผู้บริโภคสามารถเข้ามาเลือกซื้อสินค้าหรือช้อปปิ้งสินค้าเกษตรและอาหารได้โดยตรง โดยระบบดังกล่าวมีจุดเด่นอยู่ที่การจับคู่หรือแมชชีนทางธุรกิจ (Business Matching Online) ซึ่งจะเปิดให้ผู้ซื้อและผู้ขายมีโอกาสเจรจาธุรกิจ ติดต่อซื้อขายสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และตรงตามความต้องการ

๑๑. วิธีการตลาดส้มโอ



๑๒. ราคาจำหน่าย

ผลผลิตส้มโอจังหวัดสมุทรสงคราม มีตลอดทั้งปี ราคาจำหน่ายตามน้ำหนักผลผลิตและการดูแลผลส้มโอของชาวสวน

ขนาด	ราคาจำหน่ายปลีก ปี ๒๕๖๔
ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ขนาดใหญ่	๕๐ - ๖๕ บาท/กิโลกรัม
ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ขนาดกลาง	๓๐ - ๔๕ บาท/กิโลกรัม
ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ขนาดเล็ก	๑๕ - ๒๕ บาท/กิโลกรัม

๑๓. แหล่งจำหน่าย

ต่างประเทศ

พ่อค้าคนกลางมารับซื้อและนำไปส่งตลาดภายนอกและบางรายก็นำไปจำหน่ายเอง ประเทศที่นำส้มโอไปจำหน่ายในลำดับต้น ๆ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย จีน ฮองกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น และสิงคโปร์

ในประเทศ

พ่อค้าคนกลางส่งจำหน่ายไปทั่วประเทศ เมื่อจังหวัดมีกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มเกษตรกรจะนำส้มโอไปจำหน่าย สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับทางจังหวัดสมุทรสงคราม จัดงานจำหน่ายผลผลิต ส้มโอขาวใหญ่และของดีสมุทรสงคราม และช่องทางตลาดออนไลน์ของหน่วยงานราชการ